

RECHTER GEEFT APOTHEKER GELIJK IN BEZWAAR TEGEN HUISARTS

APOTHEEKHOUDENDE HUISARTS KAN VERGUNNING VOOR TER HAND STELLEN ALSNOG KWIJTRAKEN

De minister voor Medische Zorg verleende aan een huisarts de vergunning geneesmiddelen te bereiden en ter hand te stellen in en rondom Rouveen. Een naburige apotheker maakte hiertegen bezwaar, maar de minister verklaarde dit ongegrond. Vervolgens ging de apotheker in beroep bij de rechtbank, die de beslissing op het bezwaar weer vernietigde. De minister moet het bezwaar tegen de vergunning nu opnieuw beoordelen.

Auteurs **Catelijne Bach** en **Janske Schrijnemaekers**

HOE WERKT HET MET DEZE VERGUNNINGEN?

Op grond van de Geneesmiddelenwet mogen UR-geneesmiddelen (uitsluitend recept) en UA-geneesmiddelen (uitsluitend bij apothek) alleen door een apothek worden bereid en ter hand gesteld. Deze handelingen zijn dus voorbehouden aan, of behoren tot het primaat van de apothek. Voor anderen is dit verboden. Op dit verbod maakt de wet echter enkele uitzonderingen. In dunbevolkte gebieden mag een huisarts bereiden en ter hand stellen, als die daarvoor een vergunning heeft.

Bij het verlenen van de vergunning is de afstand van belang tussen de dichtst bij het gebied gevestigde apothek en de in dat gebied meest dichtbij die apothek wonende potentiële patiënt, gemeten over een weg die bestemd is voor gemotoriseerd verkeer. Is deze afstand tenminste 4,5 kilometer, dan wordt de vergunning verleend. Is deze minder dan 3,5 kilometer, dan niet. Bij een afstand tussen 3,5 en 4,5 kilometer kan de vergunning worden verleend, als dit in het belang is van goede geneesmiddelenvoorziening.

WAT SPEELDE ER HIER?

Een eerdere aanvraag van de huisarts voor het gebied

Rouveen was afgewezen, vanwege de nabijheid van een apothek in Staphorst. Op een nieuwe aanvraag kreeg de huisarts wel een vergunning, voor een gebied met een afstand van meer dan 4,5 kilometer van deze apothek. Vervolgens vroeg hij uitbreiding van het gebied van de vergunning. Door de uitbreiding van het gebied lag in plaats van de apothek in Staphorst een apothek in Nieuwleusen het dichtste bij, met een afstand van 3,9 kilometer.

De minister oordeelde dat de vergunning hier in het belang van een goede geneesmiddelenvoorziening was. Via het openbaar vervoer is de enkele reistijd voor het merendeel van de bewoners 49 minuten en moet men meestal minimaal een keer overstappen. De minister heeft geen onderzoek gedaan naar de bezorgdienst van de apothek, omdat het niet wenselijk zou zijn dat patiënten volledig afhankelijk zouden zijn van een bezorgdienst.

WAT VINDT DE MINISTER?

De minister verwijst naar de wet en twee eerdere uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Voor de beoordeling van de vraag of sprake is van een goede geneesmiddelenvoorziening zou alleen

Een eerdere aanvraag van dezelfde apotheekhoudende huisarts voor een vergunning voor het bereiden en ter hand stellen van geneesmiddelen voor de dorpskern Rouveen werd afgewezen.

moeten worden gekeken naar de verbinding voor openbaar vervoer met de dichtstbijzijnde apotheek en niet naar andere apotheken.

Verder zou de vergunning al voor het volledige, aangevraagde gebied moeten worden verleend, als de naburige apotheek slechts voor een deel van de bewoners van het gebied, waarvoor de vergunning is aangevraagd, slecht bereikbaar zou zijn via het openbaar vervoer. De aanvraag van de huisarts, en het daarin aangegeven gebied is leidend en het is niet mogelijk het aangevraagde gebied onder te verdelen in deelgebieden, aldus de minister.

WAT VINDT DE APOTHEKER?

De apotheker vindt dat de minister ten onrechte alleen naar de dichtstbijzijnde apotheek kijkt, om na te gaan of sprake is van goede geneesmiddelenvoorziening. De minister heeft in dit verband de wet en de uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State niet goed geïnterpreteerd. Noch uit de wet, noch uit de uitspraken van deze afdeling volgt dat de minister bij deze beoordeling en de daaraan gekoppelde toegankelijkheid van zorg, onder meer via openbaar vervoer, uitsluitend naar de dichtstbijzijnde apotheek zou mogen kijken en niet naar andere, dichtbijgelegen apotheken.

Eerder is de aanvraag van dezelfde huisarts voor de dorpskern Rouveen afgewezen. Dat nu de wijziging van de vergunning voor een groter gebied, inclusief de dorpskern van Rouveen, wordt toegewezen, is volgens de apotheek niet logisch en in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel.

EN DE RECHTBANK?

De rechtbank volgt een aantal bezwaren van de apotheker. Alleen voor het afstandscriterium moet worden geke-

ken naar de dichtstbijzijnde apotheek. Als de afstand tussen de potentiële patiënt en deze apotheek tussen de 3,5 en 4,5 kilometer is, heeft de minister de ruimte om te beoordelen of een vergunning in het belang van goede geneesmiddelenvoorziening is en om de bereikbaarheid van meer apotheken in de buurt mee te wegen. Deze ruimte is niet beperkt door de wet of door eerdere rechtspraak.

Ook kan de minister de toegankelijkheid van de geneesmiddelenvoorziening per deelgebied onderzoeken. Nu het belang van de vergunning niet voor de kern Rouveen kon worden vastgesteld, had de minister de aanvraag volledig moeten afwijzen, conform de geldende jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. De rechtbank concludeert dat de minister het besluit onvoldoende heeft gemotiveerd en vernietigt de beslissing op bezwaar.

EN VERDER ...

De rechter is niet ingegaan op het bezwaar van de apotheker dat de huisarts met het intekenen van een specifiek gebied in de aanvraag kan bepalen aan welke apotheek getoetst wordt en zo de besluitvorming strategisch kan beïnvloeden; dit onderwerp maakte geen deel uit van het bestreden besluit. Dit oordeel is begrijpelijk, uitgaande van de wettelijke kaders, maar we hadden hierover uiteraard toch graag een uitspraak gezien. ■

Catelijne Bach en Janske Schrijnemaekers zijn beiden werkzaam als advocaat bij Van Iersel Luchtman Advocaten. Bach is lid van het Brancheteam Zorg van dit kantoor (www.vil.nl/zorg). Schrijnemaekers maakt daar deel uit van de sectie omgevingsrecht en houdt zich met name bezig met bestuursrecht.